

4. számú függelék

Dél-Zselic Általános Iskola

Somogyapáti Általános Iskolája

Pedagógiai Program

2021.

Tartalomjegyzék

I. Nevelési program	4
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	4
1.1.1. Kompetencia alapú oktatás	4
1.1.2. Komplex Alapprogram	5
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	6
1.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	6
1.4. A közösség fejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	9
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	10
1.5.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység..	10
1.5.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	10
1.5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	11
1.5.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	11
1.6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	14
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	15
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályait, valamint középfokú iskola esetén a szóbeli felvételi vizsga követelményeit.	16
1.9. Felvétel és átvétel helyi szabályai	16
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	16
II. Az intézmény helyi tanterve	17
2.1. Választott kerettanterv.....	17
2.2. Választott kerettanterv egyes évfolyamain tanított tantárgyak a kötelező és választható tanórai foglalkozások azok óraszámai, az előírt tananyagok és a kötelezően ill. szabadon megválasztott tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám.....	18
2.3. Mindennapos testnevelés testmozgás megvalósításának módjai	22
2.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai	22

2.5. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítés elvei.....	23
2.6. Nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok	25
2.7. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	26

Iskolánk a Dél-Zselic Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskola tagintézménye, szervezetileg integrált közoktatási intézmény.

Küldetésünk, közös pedagógiai hitvallásunk lényege, hogy a gyermekeket segítsük

- az egyéni képességük és tehetségük kibontakoztatásában,
- a személyiségfejlődésük útjainak megtalálásában,
- az alapképességek, kulcskompetenciák magas szintű elsajátításában,
- az egyenlő esélyek biztosításával a hátrányaik leküzdésében,
- hogy kialakuljon bennük az élethosszig tartó tanulás igénye.

Intézményünk a gyermekek egyéni adottságaira és különböző igényeire odafigyelő iskola, ahol jól érzik magukat gyermekeink. Olyan iskola, amely nyitott a világra, ahol a tanulmányi sikerek mellett jut idő a játékra, a környezettel való szabad ismerkedésre. Olyan iskola, ahol nemcsak a tudományos ismereteket sajátíthatják el a gyermekek, hanem a mindennapi élet kérdéseiről is gondolkodhatnak, ahol fejlődik öntudatuk, önismeretük, erkölcsi érzékenységük, valamint egyéni képességeik is. Azt szeretnénk, ha a gondolataikat megosztani képes, önmagukat kifejezni tudó, az egymással való együttműködéshez és a közös munkához szükséges készségekkel rendelkező gyermekek kerülnének ki iskolánkból.

I. Nevelési program

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Kompetencia alapú oktatás

Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük.

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével a hosszú távú célunk, hogy tanulóink rendelkezzenek az egész életen át tartó tanulás képességével, olyan változásra képes felnőttekké váljanak, akik alkalmazkodni tudnak a változó munkakövetelményekhez.

Pedagógusaink módszertani kultúrája megújult és felkészültek a hatékony, kompetencia alapú oktatásra, így tanulóink számára biztosítani tudjuk a továbbhaladáshoz szükséges kulcskompetenciák megszerzésének lehetőségét.

1. Intézményünkben alkalmazott módszerek és tanulásszervezési eljárások:

- differenciált képességfejlesztés, differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulási módok (páros és csoport munka)
- IKT eszközök alkalmazása
- integrált oktatás
- egyéni haladási ütem biztosítása
- projektoktatás
- témahét szervezése

2. Projekthetek: a három hetet meghaladó projekt módszertani eljárást a fenntarthatósági időszak után is alkalmazni kívánjuk. Az 1-4. évfolyamokon a „Karácsonyváros”-ban az adventi

időszak jeles napjait ismerhetik meg tanulóink. A magyar nyelv és irodalom, vizuális kultúra, ének, technika tantárgyakban és a délutáni foglalkozások (napközi) alatt dolgozzuk fel a témát. Célunk az, hogy tanulóink az Adventi időszakra eső néphagyományokat, jeles napokat megismerjék. Készüljenek a szeretet ünnepére, ami a családok életben talán az egyik leginkább megmaradt vallási ill. családi ünnep.

Feladatok:

Magyar nyelv és irodalom órákon a jeles napokhoz kapcsolódó néphagyományokat ismerjük meg. Vizuális kultúra és technika órákon Adventi koszorút, Adventi naptárt, ajándékokat, karácsonyi dekorációt, Luca-napi búzavetést, mézeskalácsot készítenek. Énekórákon megtanulják a karácsonyi énekeket, megismerik a Betlehemezés hagyományát.

Elvárt eredmények:

Reményeink szerint több év során elsajátítják, magukévá teszik ezeket a hagyományokat. Tanulóink megszeretik ezt az ünnepkört. Örülnek a szép igényes környezetnek, ajándékozásnak.

1.1.2. Komplex Alapprogram

Az EFOP-4.1.2-17 azonosítószámú „Iskola 2020” Köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése a hátránykompenzáció elősegítése és a minőségi oktatás megteremtése érdekében” című projekt megvalósulásának szakmai vállalása a Komplex Alapprogram alkalmazása.

Intézményünkben a Komplex Alapprogram a 2020/21-es tanévtől kerül bevezetésre, 1-8. évfolyamon. A bevezetés első évében a programban részt vállaló pedagógusok egy évfolyam egy tantárgyában alkalmazzák a KAP-DFHT módszertanát. A fenntarthatósági idő alatt a programelemek alkalmazását fokozatosan szélesítjük. Az éves munkatervek tartalmazzák a programban résztvevők nevét, a feladatát, az adminisztráció formáit, a célokat és az elvárt eredményeket.

A Komplex Alapprogram intézményi bevezetése

1. Ráhangolódás
A tanítási nap az 1-4. évfolyamon ráhangolódással kezdődik (hetente 1 alkalommal), a tanulói csoport számára aktuális témával, kérdéssel foglalkozik
2. DFHT tanítási-tanulási stratégia bevezetése
A délelőtti kötelező és szabadon tervezhető órák keretében a DFHT tanítási-tanulási stratégia alkalmazása a tanítási órák 10%-ában (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
3. A „Te órád” – a délutáni időszakban az érdeklődéshez és egyéni igényekhez igazított, ún. „Te órád” foglalkozás heti 1 órában, amely lehet beszélgető óra, játék, egyéni differenciálás, felzárkóztatás, tehetség gondozás-szakkör
4. Alprogrami foglalkozások heti egy-egy órában kerülnek bevezetésre (ÉA, TA, DA, LA, MA)
5. Komplex órák - A tanórák 10%-ban a Komplex órák keretében alprogrami tartalmak feldolgozása történik. A „Komplex órák” tekintetében a tantárgyi tartalmakban az alprogrami kapcsolódások jelennek meg, amelyet megerősít a DFHT tanítási-tanulási stratégia. Ezen órák esetében a cél a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése.

A pedagógusok a Komplex Alapprogramhoz kapcsolódó szakmai dokumentumokat készítene (tanmenet, tematikus terv, óravázlat, alprogrami foglalkozások), valamint kipróbálják az elektronikus dokumentumkezelő és – szolgáltató rendszerben (TUDÁSTÁR) található anyagokat. <https://www.komplexalapprogram.hu/>

A képzés, illetve a bevezetés során elkészült szakmai anyagokat iskolánk honlapján gyűjtjük össze. <http://www.amksomogyapati.hu>

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Személyiségfejlesztést szolgáló tanórán kívüli tevékenységformák

- Tehetséggondozó, felzárkóztató és képességfejlesztő foglalkozások:
Célunk: Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatása, a tehetséges tanulók gondozása, valamint a lassabban haladók felzárkóztatása, továbbhaladásuk segítése.
  - A tehetséggondozást különböző szakkörök indításával, a 8. osztályosok részére középiskolára felkészítő foglalkozások szervezésével, valamint a tanulmányi és sportversenyekre való felkészítéssel valósítjuk meg.
  - A felzárkóztató foglalkozásokon egyéni tantárgyi fejlesztést, tananyagpótlást, gyakoroltatást végzünk.
  - A foglalkozások típusait minden tanév elején határozzuk meg az igények szerint. Az időkeretet a vonatkozó jogszabályok szerint határozzuk meg.
- Egész napos foglalkozások alsó és felső tagozatosok számára. A tanórák után minden tanuló számára biztosítjuk napközis foglalkozásokat.
- Az iskolai könyvtár a tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti. A nyitvatartási idő alatt lehetőség van kölcsönzésre, kutatómunkára, versenyekre való felkészülésre, stb.

1.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Egészségnevelési program

A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje:

- Az iskola tanulói tanévenként egy alkalommal szervezett fogorvosi vizsgálaton, illetve a megfelelő életkor elérésekor tüdőszűrésen vesznek részt a szakorvosi rendelőben.
- Meghatározott időpontban az iskolaorvos és a védőnő áll a tanulók rendelkezésére, illetve a különféle rendeletek által szabályozott életkorban és időpontban a tanulók szűrővizsgálaton vesznek részt, illetve védőoltást kapnak az iskolaorvos rendelőjében.

Minden iskolának kell lennie kijelölt orvosának, védőnőjének, fogorvosának.

Az egészségnevelési program célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit

(alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);

- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Az egészségnevelés színterei iskolánkban:

Tanórai foglalkozások

- minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, egészségneveléshez
- a helyi tanterv tervezése során erre külön figyelmet fordítottunk

Osztályfőnöki óra

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az értékek ismerete
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- tanulói környezet alakítása
- szenvedélybetegségekkel, káros szenvedélyekkel való foglalkozás
- szexuális felvilágosító-nevelés, családtervezés alapjai, AIDS- prevenció
- személyes biztonság
- stressz és feszültségoldó gyakorlatok, konfliktuskezelés

Technika óra

- Környezeti ártalmak
- Egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése
- Egészséges táplálkozás
- Természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- Személyes biztonság – közlekedés

Természetismeret, biológia óra

- önmagunk és egészségi állapotunk
- elsősegélynyújtás
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- barátság, szexualitás
- szenvedélybetegségek (alkohol, drog, dohányzás)
- testi higiénia
- családalapítás
- dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer használat megelőzése
- stressz és feszültségoldó gyakorlatok
- relaxációs gyakorlatok

Tájékoztató fórumok

- szülői értekezlet – iskolai szintű, illetve osztályszintű
- szakmai tanácskozások, tréningek
- kapcsolódás más szervezetek intézmények programjaihoz

Az egészségnevelés egyéb szinterei, formái:

Az iskolai étkeztetésben biztosítjuk a korszerű táplálkozás elvárásainak való megfelelést. A személyi higiénia iskolai szokásait megalapozzuk, következetesen gyakoroltatjuk.

Szervezzük az ifjúsági vöröskeresztes tevékenységet, részt veszünk az elsősegélynyújtási, katasztrófa elhárítási vetélkedőkön. Tanulóink közreműködnek az iskolai tisztasági ellenőrzésekben, elsősegélynyújtásban.

Tanévenként egészségnapot szervezünk. A projektnapon a tanulók a korosztályuknak megfelelő szinten végezhetnek érdekes tevékenységeket, a témához kapcsolódó előadásokon, interaktív foglalkozásokon vehetnek részt. A feladatok, tevékenységek meghatározása tanévenként, a munkatervben kerül megfogalmazásra.

Komplex intézményi mozgásprogram

Az intézményi mozgásprogramot tagintézményünkben az alábbi keretek között és tevékenységformákban valósítjuk meg:

1. Egészséges életmód:
  - sportnap, futóverseny szervezése
  - részvétel a különféle helyi szervezésű és más sportprogramokon.
2. A mozgásos tevékenységek megjelenése az óratervi órákba:
  - drámapedagógiai módszerek alkalmazása a tanórákon,
  - testnevelés tantárgy keretein belül úszásoktatás szervezése
3. A szabadidős foglalkozások mozgásformái:
  - körjátékok, sor-, váltóversenyek, fogójátékok, labdajátékok, szabad játék az udvaron (labda, ugráló kötél, stb.),
  - séta a faluban, foglalkozás a faluban lévő játszótéren stb.
4. Egyéb foglalkozások:
  - A mozogni vágyó tanulóink különböző foglalkozások közül választhatnak, pl. tömegsport, labdarúgás szakkör, társastánc, stb.
5. Kiemelt mozgásos tevékenységeink:
  - őszi időszak: kocogás, tartós futás, labdajátékok (labdarúgás)
  - téli időszak: asztalitenisz, csocsó, szervezett téli foglalkozások az udvaron (váltóversenyek, célbadobó verseny, hógolyózás, havas játékok)
  - tavaszi időszak: mezei futás, labdajátékok (kosárlabda), tollaslabdázás
6. A tanulmányi kirándulások:
  - Túrák szervezése évente több alkalommal,
  - tanulmányi kirándulások szervezése

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

Felelős: tagintézmény-vezető, testnevelő tanár

1.4. A közösség fejlesztésével, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztést szolgáló tanórán kívüli tevékenységformák Hagyományos rendezvényeink

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- Aradi vértanúk napja (október 6.)
- Október 23. ünnepség az 1956-os forradalom évfordulójára
- Mikulás
- Karácsonyi ünnepély
- Farsangi karnevál
- Március 15., az 1848-as forradalom évfordulójára
- Gyermeknap
- Nemzeti Összefogás Napja (június 4.)
- Tanévnyitó és záró ünnepély

Rendezvények:

- projektnapok – karácsonyváró, húsvéti, pályaorientációs, egészségnap
- futóversenyek,
- játékos vetélkedők,
- természetjáró túrák szervezése Baranya megye (Mecsek) túraútvonalain
- teadélutánok
- nyári táborok

Egyéb lehetőségek:

- Szakkörök: Működésük a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Jellemük szerint lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján is. Indításukról a felmerülő igények ill. az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- Projektnap: A tanév aktualitásaihoz igazodva is szervezhető, amelynek részleteit az éves munkaterv tartalmazza.
- Sportfoglalkozások: iskolánkban a sportköri foglalkozásokat és egyéb sportfoglalkozásokat a diákok igénye szerint a DSK szervezi.
- A nyári szünetben bentlakásos tábor szervezését és megvalósítását pályázat esetén vállaljuk
- Osztály és egyéb kirándulások szervezése szülői munkaközösség kérésére, szülők beegyezésével, önköltséges alapon, vagy pályázati támogatásból fedezve.
- A Lépünk Együtt Előre Egyesület tanórán kívüli szabadidős programokat (játsszóház) szervez iskolánk tanuló számára.
- A szigetvári Kapronczai Alapfokú Művészetoktatási Intézmény társastánc tanszakot működtet.
- A szigetvári Weiner Leo Alapfokú Művészetoktatási Intézmény grafika tanszakot működtet.
- Részvétel a Tanítsunk Magyarországot Programban.
- „Szeretek iskolába járni” program kidolgozása, megvalósítása (pontok gyűjtése a tanulmányi munkáért, a megfelelő magatartásért, az iskolai jelenlétért), versengés, jutalmazás

- Az EFOP-3.2.15/ VEKOP-7 kiemelt projekt keretén belül az EFOP-3.3.5-15 során megvalósult pedagógiai fejlesztések vívmányaira épülve az EFOP-3.3.5- 19 szintén a nem formális, informális tudásszerzés pedagógiai- módszertani kultúrájának fejlesztéséhez járul hozzá.
- Az EFOP-3.3.5-19-2020-00039 Csodaszarvas Iskolai Közösségi Program a Szigetvári Tankerületi Központban elnevezésű projekt előtérbe helyezi az élménypedagógia eszközrendszerével megvalósított pedagógiai kreativitást, a tantárgyak integrációját, a tanulói kulcskompetenciák nem formális és informális módszerekkel történő fejlesztését, az egymástól tanulás élményét, a kooperatív együttműködésen alapuló szociális tanulásban rejlő személy- és közösségformáló erőt.
A projekt vívmányai hozzájárulnak az iskolai befogadó légkör megteremtéséhez, a kompetencia alapú oktatás eredményességéhez szükséges rendszerben való gondolkodáshoz, valamint az ismeretközpontú tudásátadáshoz.
Hosszútávú hasznosulása megalapozza az életen át tartó tanulás kulcskompetenciáját, hozzájárul az iskolai lemorzsolódás és végzettség nélküli iskolaelhagyás mutatóinak javulásához, a befogadó iskolai környezet fejlesztéséhez.
A bentlakásos és napközis táborok megvalósítása olyan élményszerzési lehetőséget kínál tanulóink számára, mely megalapozza a szabadidő hasznos eltöltését, hozzájárul hátrányos és halmozottan hátrányos tanulóink szociális háttéréből adódó hátrányainak kompenzálásához.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.5.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Feladataink:

- Fontos a beilleszkedést nehezítő körülmények megismerése, az okok feltárása.
- A tanórákon differenciált egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezést alkalmazunk.
- Szükség esetén speciális szakember biztosítása, pl. iskolapszichológus
- Pozitív megerősítés dicsérettel
- Egységes pedagógiai-nevelési követelményrendszer kialakítása

1.5.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A BTMN tanulók számára egyéni felzárkóztató foglalkozásokat tartunk gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus bevonásával, a szakvéleményben foglaltak szerint.

A Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat biztosítja a rászoruló tanulók számára a logopédiai ellátást. Az első osztályos tanulóknál tanév elején logopédiai szűrést végeznek és az eredmények figyelembevételével szervezik meg a fejlesztést.

- A tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján zajlik.
- A tanórákon differenciált egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezés folyik a szakvéleményben foglaltak szerint.
- Tananyag csökkentése, több időt fordítunk a gyakoroltatásra.
- A tanulók értékelésekor figyelembe vesszük a szakvéleményben foglaltakat.

- A tanulót tanító pedagógusoknak ismerniük kell az érintett tanulókról készült szakvéleményt. Az érintett pedagógusok együttműködnek a tanulók fejlesztése érdekében.
- Az érintett tanulókat rendszeresen kontroll vizsgálatra küldjük.
- Együttműködünk a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szigetvári Tagintézményével.

A tanulási nehézségek enyhítését, a felzárkóztatást az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó differenciált és tehetséggondozó/felzárkóztató foglalkozások szervezésével is segítjük.

Az 1-6. évfolyamon osztályonként heti két óra tehetséggondozó/felzárkóztató foglalkozást biztosítunk. Minden évfolyamon heti egy órában differenciált foglalkozásokat tartunk a lemaradó, hátránnyal küzdő tanulók részére.

A kiscsoportban végzett foglalkozások célja a korrekció, a gyakoroltatás, képességek, készségek fejlesztése, stb.

1.5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A rendszeres tanórai differenciálás mellett különféle szakköröket és előkészítőket indítunk. A szakkörök lehetnek szaktárgyi, művészeti, technikai jellegűek, indításukról a nevelőtestület dönt.

A nyolcadik osztályosok részére középiskolára felkészítőket szervezünk magyar, matematika, angol és informatika tantárgyakból.

A tanév munkaterve és tantárgyfelosztása tartalmazza az induló szakköröket és előkészítőket.

A tanulmányi versenyeken való részvétel:

A legtehetségesebb tanulóinkkal részt veszünk a meghirdetett intézményi, járási, megyei, országos versenyeken.

1.5.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tevékenységeink:

- napközis foglalkozások
- egész napos foglalkoztatás
- szakkörök, sportkör, művészeti iskola, előkészítő foglalkozások
- közösségi programok szervezése
- iskolai könyvtár használata
- egyéni fejlesztés, tanulás támogatása (pl. Útravaló program)
- étkeztetés, iskolatej, iskolagyümölcs program

Integrációs Pedagógiai Rendszer működtetése (IPR)

A pedagógiai rendszer tartalmi elemei

A tanítás-tanulást elősegítő eszközrendszer elemei

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő felkészítés

- Tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok:

- A tanulók eltérő fejlettségi szintjéből adódó fejlesztés mindenki számára biztosított. Képességfejlesztés játékkal – fejlesztő foglalkozások.
  - A programba kerülő tanulók képességeinek, viselkedésének, szociális helyzetének komplex elemzése a kiindulópont, Sindelar vizsgálóeljárással az első osztályban.
  - Értékelő esetszbeszélések, havi rendszerességgel: konkrét javaslatok kerülnek megfogalmazásra, melyek a napi munka során a tanulóval kapcsolatban irányadók a tanítók, tanárok számára.
  - Eltérő tanterv szerinti fejlesztés (SNI-s gyermekek) számára biztosított
- Az önálló tanulási képességet kialakító programok.
    - Differenciált tanulásfejlesztés alkalmazása
    - Tanulási technikák, módszerek tanítása a tanítási órák folyamán, napközis foglalkozásokon
    - Kooperatív és projektmódszer alkalmazása

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- Tantárgyi képességfejlesztő programok
  - Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése, elsősorban matematika – logika, magyar – szövegértés kompetencia területeken.
  - Egyéni és kiscsoportos felzárkóztató foglalkozások indítása minden osztályban.
  - Differenciált óravezetés.
  - Részvétel az Útravaló programban.
- Kommunikációs képességeket fejlesztő programok
  - Beszélgető körök alsó tagozaton
  - Iskolai és iskolán kívüli szereplések, programok
  - Drámajáték szakkör
  - Részvétel társastáncoktatáson a tanulók saját választása alapján, Kapronczai Művészeti Iskola kihelyezett tagozata működik iskolánkban

Szociális kompetenciák fejlesztése

- Közösségfejlesztő, közösségépítő programok
  - A közösségépítés színterei: osztályfőnöki órák, osztálykirándulások, táborozások (Balatonmária, egyéb), kulturális programok, diákönkormányzat által szervezett programok, gyereknap.
  - Projektnapok – karácsony és húsvét – szervezése.
- Mentálhigiénés programok
  - Az iskolai egészségnevelési program részeként igyekszünk mintákat adni a hátrányos helyzetű gyerekek számára az egészséges életvitelhez. Csökkenteni kívánjuk a környezeti hátrányokat, illetve formálni szemléletmódjukat. Az egészségnevelési programba kapcsolódó szakemberek: az iskolaorvos, a védőnő, a fogorvos, az iskolai egészségnevelési feladatokat végző pedagógusok. Az egészségnevelés színterei: szűrések, vizsgálatok, felvilágosító előadások, tanítási órák, egészségnevelési vetélkedők, versenyek.
- Előítételek kezelését szolgáló programok
  - roma/cigány népismeret oktatása minden évfolyamon

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

A tanórán kívüli foglalkozások újabb lehetőséget biztosítanak a hátrányos helyzetű gyerekek számára egyéni képességeik kibontakoztatására

- Patrónusi, mentori rendszer működtetése
  - Iskolánkban minden évben pályázunk az Útravaló programra, együtt a tanuló és a pedagógus.
  - A Tanítsunk Magyarorszáért program keretében a 7.-8. osztályos tanulókat a Pécsi Tudományegyetem hallgatói mentorálják (segítik őket településükön kívüli tágabb környezetük lehetőségeinek felfedezésében, önismeretük fejlesztésében, fontos feladatuk a pályaaorientáció segítése)
- Művészeti körök
  - Az iskolánkban működik a Kapronczai Művészeti Iskola társastánc tanszaka és Weiner Leo Zeneiskola grafika tanszaka
  - Szakkörökben is tevékenykedhetnek tanulóink, grafika, matematika, drámajáték, természetismeret szakkör közül választhatnak.

Az integrációt segítő módszertani elemek, értékelési rendszer

- Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
  - Tanóráinkon rendszeresen alkalmazunk differenciált tanulásszervezést
  - SNI tanulóinkat integráltan oktatjuk, a differenciálást az egyéni fejlesztési terveket figyelembe véve végezzük.
- Kooperatív tanulásszervezés
  - A kompetencia alapú oktatás bevezetésével egyre többször alkalmazzuk tanóráinkon a kooperatív technikákat.
- Projekt módszer
  - A projektnapokon alkalmazott módszer,
  - Karácsonyváró projekthetek szervezése

Műhelymunka, tanári együttműködés formái

- Értékelő eszmegbeszélések
  - Értékelő eszmegbeszélések a háromhavonként készített tanulói (HHH-s) értékelések alkalmából
- Problémamegoldó fórumok
  - Nevelőtestületi munkaértekezletek havonta
  - Magatartás és szorgalom értékelése kéthavonként a munkaközösségi értekezleteken

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- Szöveges értékelés-árnyalt értékelés
  - A programban résztvevő HH, HHH-s tanulók háromhavonta szöveges értékelést kapnak. Az értékelést a szülők bevonásával végezzük.
- Egyéni fejlődési napló
  - Az egyéni fejlesztési terv minden tanév elején, továbbiakban háromhavonta elkészül, és ez alapján végezzük a fejlesztést a tanév során.

Multikulturális tartalmak

- Multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban

- A multikulturális tartalmak a helyi tantervünk szerint megjelennek a különböző tantárgyakban (roma/cigány nemzetiségi népismeret tantárgy)

A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- Pályaorientáció
  - Az integrációs- és képesség-kibontakoztató programban résztvevő tanulók reális iskolaválasztását, továbbtanulását segíti az osztályfőnök által végzett pályaorientáció az osztályfőnöki órákon és a technika órákon.
  - Rendhagyó osztályfőnöki órát szervezünk külső előadók meghívásával.
  - Szakmai ismertető programokon vehetnek részt a tanulók.
  - Minden évben megtekintjük a pályaválasztási kiállítást.
  - Lehetőséget biztosítunk számára a középiskolák által szervezett nyílt napokon való részvételre.
  - A 7.-8. osztályos tanulókat a TM program mentorai is segítik képességeik megismerésében, a továbbtanulásuk irányának megtalálásában

Elvárt eredmények

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

1. Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
2. Csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
3. Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
4. Az intézményben az országos kompetenciamérések eredményei javulnak.
5. Növekszik a módszertani képzettséget szerzett pedagógusok száma.

1.6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az intézmény tanulói diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak. A diákönkormányzat külön szervezeti szabályzattal rendelkezik.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A 4-8. osztály tanulói 2-2 főt delegálnak a diákönkormányzatba, munkájukat megbízott pedagógus segíti.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Kapcsolatunk a szülői házzal

Együttműködésünk a szülői házzal folyamatos. A hagyományos formák mellett más kapcsolatteremtési módokkal is élünk. Pl. új tanulás-szervezési eljárások megismertetése a szülőkkel. Törekszünk arra, hogy a szülők rendezvényeinknek aktív részesei, látogatói legyenek.

- Szülői értekezletet három alkalommal tartunk az alábbiak szerint:

időpont	téma	felelős
szeptember	SZM választás, házirend, tanévi célok, tervek, feladatok, követelmények, stb.	igazgató – közös szülői értekezlet
január	első félév értékelése, feladatok a második félévre	osztályfőnök – osztályközösséget, tanulókat érintő témák
május	anyák napja,	

- Fogadó órákon - minden hónap első hétfő – a tanulók előrehaladásáról tájékozódhatnak a szülők.
- Évente egy alkalommal nyílt napot tartunk, amelynek célja, hogy a szülők megismerjék pedagógiai tevékenységünket, gyermekük tanórai teljesítményét.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, szüleik és pedagógusaik háromhavi értékelésen vehetnek részt
- Szülő és pedagógus kapcsolatrendszerének újraépítése - iskolai rendezvényeken való részvétel, szülőknek szóló, nevelést segítő programok szervezése (Intézményfejlesztési terv megvalósítása)

Külső kapcsolataink:

- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szigetvári Tagintézménye
- Házi orvos, védőnő Somogyapáti
- Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Somogyapáti
- Basal Községi Önkormányzat
- Somogyapáti Községi Önkormányzat
- Somogyhatvan Községi Önkormányzat
- Somogyviszló Községi Önkormányzat
- Patapoklosi Községi Önkormányzat
- Somogyapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Somogyhatvani Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Patapoklosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Baranya Megyei Pedagógiai Intézet Pécs
- Lépünk Együtt Előre Egyesület – civil szervezet Somogyapáti

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályait, valamint középfokú iskola esetén a szóbeli felvételi vizsga követelményeit.

Osztályozó és javítóvizsgát a közös pedagógiai programban leírtak szerint szervezzük. A vizsga időpontjáról a tanuló gondviselőjét írásban értesítjük.

1.9. Felvétel és átvétel helyi szabályai

A beiskolázásra a törvényi előírások alapján kerül sor. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

A beiratkozás a 2019/2020. tanévtől elektronikus úton is lehetséges a <https://eugyintezes.e-kreta.hu/> weboldalon keresztül. A szükséges iratokat személyesen is le kell adni az iskolában.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását az iskolában az iskolavédőnői hálózat segítségével valósítjuk meg tanórákon, illetve szakköri keretben.

Az egyes tantárgyak helyi tantervébe beépítve megjelennek az elsősegély-nyújtással kapcsolatos ismeretek elemei (környezetismeret, természetismeret, biológia).

Támogatjuk a pedagógusok részvételét olyan továbbképzéseken, amelyen az elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkoznak.

II. Az intézmény helyi tanterve

2.1. Választott kerettanterv

HELYI FELMENŐ TANTERVEINK 2020/2021. TANÉVTŐL

Helyi tantervünket a NAT 2020. (5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról) alapján kiadott kerettantervek alapján készítettük el, alkalmazzuk.

- Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam
- Matematika 1-4. évfolyam
- Etika 1-4. évfolyam
- Vizuális kultúra 1-4. évfolyam
- Ének-zene 1-4. évfolyam
- Technika és tervezés 1-4. évfolyam
- Testnevelés 1-4. évfolyam
- Élő idegen nyelv (angol) 4. évfolyam
- Környezetismeret 3-4. évfolyam
- Digitális kultúra 3-4. évfolyam
- Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam
- Matematika 5-8. évfolyam
- Történelem 5-8. évfolyam
- Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
- Hon- és népismeret 6. évfolyam
- Etika 5-8. évfolyam
- Természettudomány 5-6. évfolyam
- Kémia 7-8. évfolyam
- Fizika 7-8. évfolyam
- Biológia 7-8. évfolyam
- Földrajz 7-8. évfolyam
- Vizuális kultúra 5-8. évfolyam
- Ének-zene 5-8. évfolyam
- Technika és tervezés 5-7. évfolyam
- Testnevelés 5-8. évfolyam
- Élő idegen nyelv (angol) 5-8. évfolyam
- Digitális kultúra 5-8. évfolyam
- Dráma és színház 7. évfolyam

Iskolánkban a nemzetiségi nevelés-oktatást a cigány nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei szerint végezzük.

- Cigány népismeret 1-4. évfolyam
- Cigány népismeret 5-8. évfolyam

HELYI KIMENŐ TANTERVEK A 2020/21. TANÉVTŐL

Helyi tantervünkbe az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet mellékleteként kiadott kerettanterveket építjük be. A cigány népismeret tantárgyat a 2014/2015-ös tanévtől az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben vezettük be.

H2013

tantárgy	1-2.o.	3-4.o.	5-6.o.	7-8.o.
Magyar nyelv és irodalom			B változat	B változat
Történelem				
Idegen nyelv				
Matematika				
Erkölcstan				
Informatika				
Környezetismeret				
Természetismeret				
Fizika				A változat

Biológia				A változat
Kémia				A változat
Földrajz				
Ének-zene	A változat	A változat	A változat	A változat
Rajz				
Technika, életvitel				
Testnevelés				
Honismeret				
Osztályfőnöki				
Cigány népismeret				

2.2. Választott kerettanterv egyes évfolyamain tanított tantárgyak a kötelező és választható tanórai foglalkozások azok óraszámai, az előírt tananyagok és a kötelezően ill. szabadon megválasztott tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

Helyi tantervünk tantárgyi rendszere, óraszámai.

2020. szeptember 1-től kerül bevezetésre, első és ötödik évfolyamtól felmenő rendszerbe.

Bevezetés tanév	2020/21.		2021/22.		2022/23.		2023/24.		2020/21.		2021/22.		2022/23.		2023/24.					
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.					
		SZ		SZ		SZ		SZ		SZ		SZ		SZ		SZ				
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5	1	5	1	4		4		3		3					
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4		3		3	1				
Történelem									2		2		2		2					
Allampolgári ismeretek																	1			
Hon- és népismeret												1								
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1					
Népismeret (cigány)		1		1		1		1		1		1		1		1				
Környezetismeret					1		1													
Természettudomány									2		2		0		0					
Kémia																	1		2	
Fizika																	1		2	
Biológia																	2		1	
Földrajz																	2		1	
Első élő idegen nyelv (angol)							2		3		3		3		3					
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1					
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1					
Dráma és színház																		1		
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1							
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1					
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5					

Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra (SZ)		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30	
Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás)	28		28		28		30		23		23		26		26	

2021. szeptember 1-től kimenő helyi tantervünk tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainak óraszámjai az egyes évfolyamokon

1-4. évfolyam

	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
A	Magyar nyelv és irodalom			6+1D	6+1D
	Idegen nyelvek				2+1B
	Matematika			4+1D	4+1D
	Erkölcstan vagy hit és erkölcstan			1	1
	Környezetismeret			1	1+1B
	Ének-zene A variáns			2	2
	Vizuális kultúra			2	2
	Életvitel és gyakorlat			1	1
	Informatika				1B
	Testnevelés és sport			5	5
B	Szabadon tervezhető órák <i>ebből idegen nyelv, informatika, környezetismeret</i>			3 2	3 1+1+1
C	Tanórai rendelkezésre álló időkeret			25	27
D	Tantárgyi engedélyezett többletórakeret <i>ebből magyar, matematika</i>			2 1+1	2 1+1
E	A tanuló heti kötelező óraszámja és az osztályok számára engedélyezett heti időkerete differenciája terhére tervezhető további óraszám (osztálybontás, tanóra) <i>ebből felzárkóztatás, tehetséggondozás</i>			3 1+1	6 1+1
F	Heti tanulói terhelhetőség óraszámja maximuma			30	35
G	Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás)			22	20

H	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret			52	55
I	Nkt. 27.§(5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra			1	1

5-8. évfolyam

	Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
A	Magyar nyelv és irodalom B variáns			3+1B	4
	Idegen nyelvek			3+1B	3+1B
	Matematika			3+1B	3+1B
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek			2	2
	Erkölcstan vagy hit és erkölcstan			1	1
	Természetismeret				
	Biológia- egészségtan A variáns			2	1+0,5D
	Fizika A variáns			2	1+0,5D
	Kémia A variáns			1+0,5D	2
	Földrajz			1+0,5D	2
	Ének-zene A variáns			1	1
	Vizuális kultúra			1	1
	Hon és népismeret				
	Informatika			1	1
Technika életvitel és gyakorlat			1		
Testnevelés és sport			5	5	
	Osztályfőnöki			1	1
B	Szabadon tervezhető órák <i>ebből: Idegen nyelv, informatika, matematika, magyar,</i>			3 1+1+1	3 1+1
C	Tanórai rendelkezésre álló időkeret			31	31
D	Tantárgyi engedélyezett többletórakeret <i>ebből: magyar, természetismeret, vizuális kultúra, biológia, fizika, kémia, földrajz</i>			4 0,5+0,5	4 0,5+0,5
E	A tanuló heti kötelező óraszám és az osztályok számára engedélyezett heti időkerete differenciája terhére tervezhető további óraszám (osztálybontás, tanóra)				
F	Heti tanulói terhelhetőség óraszám maximuma			35	35
G	Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás)			21	21

H	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret			56	56
I	Nkt. 27.§(5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra			1	1

Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos) tanulókat integrált formában oktatjuk, foglalkoztatjuk.

Sajátos nevelési igényű gyermeknek érvényes szakértői véleménnyel kell rendelkeznie.

Feltételeink:

- Személyi feltételeinket tekintve egy főállású gyógypedagógus, egy főállású logopédus, aki fejlesztő pedagógus is, dolgozik iskolánkban.
- A tárgyi feltételek: 1 fejlesztő és 1 logopédiai fejlesztő szobát alakítottunk ki. A fejlesztéshez szükséges eszközöket, játékokat beszereztük, a lehetőségekhez mérten folyamatosan bővítjük. Rendelkezünk speciális tankönyvekkel, segédletekkel.

A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezése a **Nkt. 6.sz.melléklete** alapján történik.

A csoportok szervezésének jellemzői:

- 1 csoportban lehetőleg 1-3, max. 4 fő vesz részt, az adott évfolyamon tanuló SNI létszámtól függően
- maximum 2 egymást követő évfolyam tanulóiból állhat

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális tanterv szerint történik. Az oktatásukhoz használt módszerek igazodnak hiányosságaihoz, fogyatékoságukhoz. Az SNI tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés igazítását a tanuló képességeihez, az egyéni foglalkozásokat. Biztosítjuk számukra a szakértői véleményben foglalt eszközhasználatot. Értékelésük egyéni elbírálás alapján történik.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók oktatása

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés,
- tanulmányi támogatás, többségi órákon támogató légkör kialakításával, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,

- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával,
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztőpedagógus végzi.

2.3. Mindennapos testnevelés testmozgás megvalósításának módjai

Az iskola tanulói számára a mindennapi testedzést az alábbi foglalkozások biztosítják: testnevelés órák, az évfolyamok szerinti bontást az óratervek tartalmazzák

- úszásoktatás testnevelés órák keretében, tanévenként négy évfolyam érintett féléves váltásokkal, felső tagozaton 5. és 6. osztály, alsó tagozaton 2. és 3. osztály.
- az iskolai sportkör szervezett foglalkozásai
- iskolánkban a Kapronczai Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozata működik, tanulóink társastáncoktatáson vehetnek részt.
- túrák, kirándulások szervezése – Mecsek turistaútjainak megismerése
- területi, megyei és országos sportversenyeken való részvétel
- nyári táborozás – pályázati forrásból szervezhető

2.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai

A tanulók szülei az alábbi tantárgyak, foglalkozások közül választhatnak.

Etika és Hit- és erkölcstan tantárgy:

- Az Nkt. alapján a tanulók szüleinek kötelező választani, hogy gyermekük az iskolában szervezett etika órán, vagy az egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán vesz részt.
- A szülőknek írásban kell nyilatkozniuk, hogy gyermekük melyik órán kíván részt venni 1. osztályosok szüleinek a beiratkozáskor.
- Amennyiben nem nyilatkoznak, úgy a gyermek az iskola által szervezett Etika órán fog részt venni.
- A részvétel a teljes tanévre kötelező.
- Értékelés, minősítés ugyanúgy történik, mint más tantárgyaknál.
- Módosítás lehetséges írásban minden év május 20-ig.

Szakkörök, egyéb foglalkozások:

- Szakkörökre és egyéb foglalkozásokra való jelentkezés minden év szeptemberében, igényfelmérés előző tanév május 20-ig megtörténik. A foglalkozások számát az igények alapján állapítjuk meg.
- A választott foglalkozások száma és a pedagógusok óraszámja a tantárgyfelosztásban jelenik meg.

2.5. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítés elvei

A tanulók tanulmányi munkájának értékelését a közös pedagógiai program 7. pontja alapján végezzük.

A tanulók minősítéséről, érdemjegyeiről a szülőket az e-napló és tájékoztató füzet útján értesítjük.

a) Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, értékelés, minősítés formái

Értékelés, ellenőrzés célja:

- a tanulók minősítése, visszajelzés a szülőnek, iskolának a tanuló tudásáról, pótolandó esetleges hiányosságokról, folyamatos visszajelzés a tanítási- tanulási folyamatról
- a tanulási motiváltság fenntartása, a gyermek egyéni fejlődéséhez igazodó pedagógiai munka megvalósítása

Az értékelés területei:

- tanulási tevékenységek
- együttműködés, feladatmegosztás, konfliktuskezelés
- a produktum mennyire felel meg az elvárásnak (pár, csoport)

Az értékelés módja:

- első évfolyam és második évfolyam első félévében szöveges értékelés.
- második évfolyam második félévétől – nyolcadik évfolyamig: érdemjegyekkel történő értékelés.
- önértékelés, társ értékelése

Felmérés és vizsga:

1. osztály: szintfelmérés - matematika, olvasás, írás

4. osztály: felmérés - magyar, matematika

8. osztály: belső vizsga - magyar írásbeli, szóbeli, a többi tantárgy (történelem, matematika, biológia, földrajz, fizika, kémia) írásbeli.

Az értékelés alapja a tantervi követelmény.

A felmérések osztályzata másodiktól, ill. a vizsgajegy az év végi osztályzatot egy jeggyel módosíthatja.

Az értékelések elkészítéséért felel a munkaközösség vezető, ill. az érintett szaktanárok.

- A második-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Az írásbeli beszámoltatás formái iskolánkban a következők lehetnek:

- Írásbeli felelet: nem a teljes tanulócsoport írja, hanem annak csak töredék része. Célja, hogy elsősorban azoknál – az elméleti ismereteket is tartalmazó – tantárgyaknál, ahol a tantárgy óraszámja nem éri el a heti kettő órát, elősegíteni az elegendő lehetőséget a tanuló számára arra, hogy a tananyagban való jártasságát bizonyíthassa.

- Röpdolgozat – feladatlap: az adott szaktárgyi témakör maximum feléből a teljes tanulócsoport írja. Kizárólag előzetes bejelentéssel iratható.
- Témazáró dolgozat: egy adott témakör anyagából – előzetes bejelentés és gyakorló rendszerező ismétlés után – íratott írásbeli munka. Egy tanítási napon egy tanuló maximum két témazáró dolgozatot írhat.

A tanulók osztályzattal való értékelésénél a különböző jellegű érdemjegyeket súlyozottan vesszük figyelembe.

Az e-naplóban a következő súlyozást állítjuk be:

Témazáró dolgozatok:	200%
Szóbeli és írásbeli feleletek, röpdolgozatok:	100%
Egyéb érdemjegy: (gyűjtőmunka, kiselőadás, vers, memoriter)	100%

A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál a témazáró írásbeli dolgozatok hangsúlyosabb szerepet kapnak. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a szerzett érdemjegyek számtani átlaga alapján nem lehet egyértelműen eldönteni a tanuló (félévi illetve év végi) osztályzatát, a témazáró dolgozatok hangsúlyosabb értéke alapján döntünk a megérdemelt osztályzatról.

A tanulók szöveges értékelése az általános iskola kezdő szakaszán

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük az Nkt. 54.§ (3) bekezdésének megfelelően, az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet a törvény által:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorult

A szöveges értékelés alapját az OM ajánlott mondatbankjai adják.

Második évfolyam évvégétől kezdődően osztályzattal értékelünk.

b) Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása,
- Az írásbeli és szóbeli házi feladatok mennyisége és minősége igazodik az optimális terhelés szintjéhez úgy, hogy bizonyos ismereteket gyakorlattal erősítsen meg, adjon lehetőséget az alkotó szenvedély kiélésére, és ne okozzon felesleges és unalmas terheket.
- Az írásbeli feladat a tanuló számára könnyen kivitelezhető legyen: tankönyvi kérdésekre adandó válasz, tankönyvi, példatári feladatok megoldása.
- A következő tanórán a házi feladat ellenőrzése, javítása megoldható legyen.
- A szóbeli házi feladat fontos kritériuma, hogy tudja a tanuló, mit kell megtanulnia, és hol találja meg azt (könyv, füzet).
- Lehetőség szerint a tanulók hétvégére és tanítási szünet idejére nem kapnak házi feladatot.
- A házi feladat kiadásánál érvényesüljön:

- a differenciálás
- és időben az otthoni felkészülési idő maximum 1/3-át vegye igénybe a házi feladat elkészítése.

2.6. Nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok

Tanintézményünk sajátossága, hogy tanulóink egy része roma/cigány nemzetiséghez tartozik. Célunk, hogy a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére is biztosítsuk a nemzetiség kultúrájának (a nemzetiségek történelme, szellemi és anyagi kultúrája, a hagyományörzés) megismerését tantárgyi keretek között, az egyes évfolyamok választott tantárgyainak tantervi követelményeiben beépítve.

Nemzetiségi oktatás

„A cigány nemzetiségi oktatás biztosítja a tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek megismerését, a történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és táncművészetéről, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását. Biztosítja a cigányság helyzetéről, jogairól, szervezeteiről és intézményeiről szóló ismeretek oktatását.”

Iskolánkban magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi oktatást folytatunk. Figyelembe vesszük a NAT nemzetiségi oktatáshoz megfogalmazott irányelveit.

A nemzetiségi népismeretet heti egy órában magyar nyelven oktatjuk, és a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás kerettantervében leírtaknak megfelelően valósítjuk meg.

Heti két óra időkeretben kulturális tevékenységet is biztosítunk, szakköri foglalkozások formájában.

A népismeret tantárgy és szakköri tematika tervezésénél kiemelten kezeljük:

- A cigányság eredetével, származásával foglalkozó ismereteket
- A cigány életmód (lakás, öltözködés, ... stb.)
- A születés, az élet és a halál felfogása a cigány családoknál
  - a cigányság jelenléte Somogyapátiban és környező községekben
  - a cigány nyelv a cigány irodalom – történeti áttekintés, mese, vers, balladaelemzés, feldolgozás
- A cigány folklór (zene, tánc bemutatása, megtanulása)
- A cigány képzőművészet (festők, fafaragók... stb.) bemutatása
- A cigányság építkezési kultúrája,
- Ősi cigány mesterségek (kosárfonás, teknővájás) bemutatása

Értékelés módjai:

- Osztályzat vagy szöveges értékelés az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint
- Szóbeli értékelés
- Tanulói produktumok értékelése
- Fellépési lehetőség biztosítása, dicséret, jutalom
- Szülői értekezleten, fogadónapon
- Alsó tagozaton a heti értékelés során
- Gyűjtőmunka

2.7. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Környezeti nevelés

A környezettudatos magatartás kialakítása a tanórákon és tanórán kívüli tevékenységekben valósul meg.

A megfelelő tantárgyak helyi tantervébe kerültek beépítésre a környezeti nevelés feladatai. A tanórákon erősítjük a környezetvédelem fontosságát, a környezettudatos magatartás kialakítását.

A környezeti nevelésünk egyik fontos színtere a biológia tanteremben kialakított „Égigérő tanterem”. Dioráma segítségével mutatjuk be a különböző madarak életmódját.

A következő tantárgyak tanóráin kiemelt feladat a környezeti nevelés: testnevelés, technika, biológia, földrajz, környezetismeret, természetismeret, fizika, kémia, magyar, rajz, ének, matematika.

Tanórán kívüli programok:

- Otthonossá tesszük tantermeinket és azok környezetét.
- Folyamatosan parkosítjuk iskolánk udvarát. Megszervezzük a téli madáretetést.
- Madarak és fák napjához kapcsolatos előadásokat, vetélkedőket szervezünk.
- Részt veszünk a környezetvédelemmel kapcsolatos vetélkedőkön, rendezvényeken.
- Évente egy-egy gyalogtúrát szervezünk osztályonként a környékre a környezeti értékek felfedezésére (erdők, legelők, parkok, különleges fák, stb.).
- Természetjáró túrákon felfedezhetjük Baranya megye természeti értékeit.
- Tanulmányi kirándulásaink során meglátogatjuk a nemzeti parkokat, állat- és vadas parkokat, növénykerteket, környezetvédelmi létesítményeket.
- Kézműves foglalkozásokat szervezünk, főként természetes anyagokkal, építve a népi mesterségek hagyományaira.
- Szelektív hulladékgyűjtésre szoktatás.
- Részvétel a településen szervezett „Közöd Nap”-on, szemétszedés a faluban.
- Részt veszünk az Iskolagyümölcs - és Iskolatej Programban.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen Pedagógiai Programot az igazgató előterjesztése után a szakalkalmazotti értekezlet 2021. augusztus 30-án elfogadta, melyet legitimációs záradék formájában rögzített.

Az elfogadást a szakalkalmazotti értekezlet jelenlévő képviselői aláírásukkal tanúsították.

A Szülői Munkaközösség, a Diákönkormányzat jogukkal élve a dokumentumban megfogalmazottakat írásban véleményezték, elfogadásra javasolták, melyet legitimációs záradék formájában rögzítettek.

Somogyapáti, 2021. 08. 30.

Keszegné Molnár Szilvia
tagintézmény-vezető